

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 14.8.2007
KOM(2007) 470 lopullinen

2007/0169 (CNS)

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevaan YK:n Euroopan talouskomission Espoon yleissopimukseen tehtävän ensimmäisen ja toisen muutoksen hyväksymisestä Euroopan yhteisön puolesta

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot allekirjoittivat valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevan YK:n Euroopan talouskomission Espoon yleissopimuksen (jäljempänä 'yleissopimuksen') 26 päivänä helmikuuta 1991. Euroopan yhteisö hyväksyi yleissopimuksen 27 päivänä kesäkuuta 1997¹.

2. Sopimuspuolten toinen kokous hyväksyi vuonna 2001 päätöksen II/4, joka koskee Espoon yleissopimukseen tehtävää muutosta. Muutoksella laajennetaan yleissopimuksen 1 artiklan x kohdassa olevaa 'kansalaisten' (engl. public) määritelmää sen selventämiseksi, että niihin kansalaisiin, jotka voivat osallistua yleissopimukseen perustuviin menettelyihin, kuuluvat kansalaisyhteiskunta ja erityisesti valtioista riippumattomat järjestöt. Lisäksi muutoksella mahdollistetaan se, että YK:n Euroopan talouskomissioon kuulumattomat maat voivat liittyä yleissopimukseen sopimuspuolten kokouksen hyväksynnän jälkeen. Sekä termin "kansalaisten" soveltamisalan laajentaminen että yleissopimuksen avaaminen Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission toiminta-alueen ulkopuolisille valtioille ovat tärkeitä välineitä, joiden avulla varmistetaan yleisön tietoisuus ympäristökysymyksistä ja edistetään ympäristölainsäädännön laajaa täytäntöönpanoa ja sen valvontaa. Yleissopimuksen ensimmäisellä muutoksella edistetään näin ympäristönsuojelupolitiikan vahvistamista ja tehostamista.

3. "Kansalaisten/yleisön" määritelmä on sisällytetty yhteisön lainsäädäntöön tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista annetun direktiivin 85/337/ETY (YVA-direktiivin)², sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11/EY³ ja 2003/35/EY⁴, asiaa koskevilla säännöksillä. Tämä määritelmä on johdonmukainen yleissopimuksen muutetun tekstin kanssa.

4. Sopimuspuolten kolmas kokous teki vuonna 2004 päätöksen III/7, joka koskee Espoon yleissopimukseen tehtävää toista muutosta. Tällä muutoksella mahdollistetaan se, että sopimuspuolet, joita asia koskee, voivat osallistua arvioinnin rajaukseen, sekä tarkistetaan yleissopimuksen I liitteeseen sisältyvää hankkeiden luetteloa. Sillä puututaan myös yleissopimukseen liittyviin institutionaalsiin kysymyksiin, kuten yleissopimuksen noudattamisen arviointimenettelyyn, sopimuspuolten kokouksen toimivaltaan sekä muutosten voimaantuloon. Asiaa koskevat yhteisön säännökset (YVA-direktiivi) ovat Espoon yleissopimukseen tehtävän muutoksen mukaisia, joten muutos ei edellytä kyseisen lainsäädännön tarkistamista.

5. Lokakuussa 2007 pidettävässä "Euroopan ympäristö" –ministerikokouksessa on tärkeää osoittaa, että Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet kansainväliseen ympäristöpolitiikkaan ja toimivat yhdessä edistääkseen YK:n Euroopan talouskomissiossa laadittujen ympäristösopimusten tavoitteita. Myös Espoon yleissopimukseen tehtäviin muutoksiin liittyvässä neuvotteluprosessissa olisi varmistettava yhteisön toimien hyvä

¹ Neuvoston päätös, tehty 27 päivänä kesäkuuta 1997, valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevan yleissopimuksen tekemisestä yhteisön puolesta (Espoon yleissopimus) (ehdotus EYVL C 104, 24.4.1992, s. 5; päätöstä ei ole julkaistu).

² EYVL [L 175], [5.7.1985], s. [40].

³ EYVL [L 73], [14.3.1997], s. [5].

⁴ EYVL [L 156], [25.6.2003], s. [17].

koordinointi, jotta yhteisö ja jäsenvaltiot voisivat tallettaa ratifioimis- ja hyväksymiskirjat mahdollisimman samanaikaisesti.

6. Yhteisön tulisi nyt hyväksyä käsillä oleva Espoon yleissopimuksen muutos.

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevaan YK:n Euroopan talouskomission Espoon yleissopimukseen tehtävän ensimmäisen ja toisen muutoksen hyväksymisestä Euroopan yhteisön puolesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 175 artiklan 1 kohdan yhdessä 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen ja 3 kohdan ensimmäisen alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen⁵,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁶,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevalla YK:n Euroopan talouskomission yleissopimuksella (jäljempänä 'Espoon yleissopimus') pyritään määrittämään sopimuspuolten velvollisuudet arvioida tiettyjen toimintojen ympäristövaikutukset varhaisessa suunnitteluvaiheessa, ja siinä asetetaan valtioille yleinen ilmoitus- ja kuulemisvelvollisuus kaikkien sellaisten suurten hankkeiden yhteydessä, joilla todennäköisesti on merkittäviä, rajojen yli ulottuvia haitallisia vaikutuksia.
- (2) Euroopan yhteisö hyväksyi Espoon yleissopimuksen 27 päivänä kesäkuuta 1997.
- (3) Vuonna 2001 pidetyssä sopimuspuolten kokouksessa hyväksyttiin Espoon yleissopimuksen muutos, jolla muutetaan ”yleisön” määritelmää siten, että se kattaa myös valtioista riippumattomat järjestöt ja muut yhteenliittymät sekä mahdollistetaan se, että yleissopimukseen voivat liittyä myös YK:n Euroopan talouskomission toiminta-alueen ulkopuoliset maat. Asiaa koskeva yhteisön lainsäädäntö, erityisesti tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 27 päivänä kesäkuuta 1985 annettu neuvoston direktiivi 85/337/ETY⁷, sisältää säännöksiä, jotka vastaavat kyseistä Espoon yleissopimuksen muutosta.
- (4) Espoon yleissopimuksen toisella muutoksella, joka hyväksyttiin sopimuspuolten kokouksessa vuonna 2004, mahdollistetaan se, että sopimuspuolet, joita asia koskee,

⁵ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁶ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁷ EYVL L 175, 5.7.1985, s. 40, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/35/EY (EUVL L 156, 25.6.2003, s. 17).

voivat osallistua arvioinnin rajaukseen, tarkistetaan yleissopimuksen I liitteeseen sisältyvää hankkeiden luetteloa ja puututaan yleissopimukseen liittyviin institutionaalisiin kysymyksiin. Tällä muutoksella ei muuteta sopimuspuolten velvoitteiden luonnetta eikä niiden toimintojen luetteloa, jotka jo kuuluvat asiaa koskevan yhteisön lainsäädännön, erityisesti direktiivin 85/337/ETY soveltamisalaan.

- (5) Espoon yleissopimuksen muutokset ovat avoinna sopimuspuolten ratifiointia tai hyväksyntää varten. Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta ratifioimis- tai hyväksymiskirjat voitaisiin tallettaa, mahdollisuuksien mukaan samanaikaisesti.
- (6) Yhteisön tulisi nyt hyväksyä nämä edellä mainitut kaksi Espoon yleissopimuksen muutosta,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Hyväksytään Euroopan yhteisön puolesta valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevan YK:n Euroopan talouskomission Espoon yleissopimuksen ensimmäinen ja toinen muutos.

Muutosten teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja oikeutetaan nimeämään henkilö tai henkilöt, jolla tai joilla on valtuudet antaa muutoksia koskeva hyväksymisasiakirja Espoon yleissopimuksen 17 artiklan 1 kohdan mukaisesti talletettavaksi Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille, joka toimii tallettajana.

Tehty Brysselissä [...]

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
[...]*

MUUTOKSET VALTIOIDEN RAJAT YLITTÄVIEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIA KOSKEVAAN ESPOON YLEISSOPIMUKSEEN

ENSIMMÄINEN MUUTOS

Lisätään **1 artiklan x kohdan** loppuun ilmaisun "oikeushenkilöä" jälkeen:

"ja kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaisesti näiden henkilöiden yhteenliittymiä, järjestöjä tai ryhmiä."

Lisätään **17 artiklan** 2 kohdan jälkeen uusi alakohta seuraavasti:

"3. Muut kuin tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetut valtiot, jotka ovat Yhdistyneiden Kansakuntien jäseniä, voivat liittyä tähän yleissopimukseen sopimuspuolten kokouksen hyväksynnän jälkeen. Sopimuspuolten kokous ei käsittele eikä hyväksy kyseisten valtioiden liittymispyyntöjä ennen kuin tämä kohta on tullut voimaan kaikkien niiden valtioiden ja järjestöjen osalta, jotka olivat yleissopimuksen sopimuspuolia 27 päivänä helmikuuta 2001."

ja numeroidaan muut kohdat uudestaan tätä vastaavasti.

Lisätään **17 artiklan** loppuun uusi kohta seuraavasti:

"7. Jokaisen valtion tai järjestön, joka ratifioi tai hyväksyy tämän yleissopimuksen, katsotaan samalla ratifioivan ja hyväksyvän yleissopimuksen muutoksen, joka sisältyy sopimuspuolten toisessa kokouksessa tehtyyn päätökseen II/14."

TOINEN MUUTOS

Lisätään **2 artiklan** 10 kohdan jälkeen uusi alakohta seuraavasti:

"11. Jos aiheuttajaosapuoli aikoo toteuttaa menettelyn ympäristövaikutusten arviointiasiakirjojen sisällön määrittämiseksi, kohdeosapuolelle olisi tarkoituksenmukaisessa laajuudessa annettava mahdollisuus osallistua tähän menettelyyn."

Lisätään **8 artiklaan** ilmaisun "yleissopimuksesta" jälkeen:

"tai mistä tahansa sen pöytäkirjasta, joiden sopimuspuolia ne ovat,"

Korvataan **11 artiklan** 2 kohdan c alakohta uudella alakohdalla seuraavasti:

"c) hyödyntävät tarvittaessa sellaisten toimivaltaisten elinten palveluja ja yhteistyötä, joilla on tämän yleissopimuksen tavoitteiden saavuttamiseen liittyvää asiantuntemusta;"

Lisätään **11 artiklan** loppuun kaksi uutta alakohtaa seuraavasti:

"g) laativat tarvittaessa pöytäkirjoja tähän yleissopimukseen;

(h) perustavat sellaiset avustavat toimielimet, jotka ne katsovat tarpeellisiksi tämän yleissopimuksen täytäntöönpanoa varten."

Korvataan **14 artiklan 4 kohdan** toinen virke uudella virkkeellä seuraavasti:

"Muutokset tulevat voimaan niiden sopimuspuolten osalta, jotka ovat ne ratifioineet tai hyväksyneet, yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona tallettaja on vastaanottanut ratifioimis- tai hyväksymiskirjat vähintään kolmelta neljäsosalta niistä sopimuspuolista, jotka olivat sopimuspuolina muutoksia hyväksyttäessä."

Lisätään **14 artiklan** jälkeen uusi artikla seuraavasti:

"14 a artikla

Määräysten noudattamisen arviointi

1. Sopimuspuolet käyttävät tämän yleissopimuksen määräysten noudattamisen arviointiin sopimuspuolten hyväksymää menettelyä, joka perustuu vastakkainasettelun välttämiseen ja tähtää avustamiseen. Arviointi perustuu sopimuspuolten säännölliseen raportointiin muttei rajoitu siihen. Sopimuspuolten kokous päättää sopimuspuolilta vaadittavan säännöllisen raportoinnin tiheydestä sekä säännöllisiin raportteihin sisällytettävistä tiedoista.

2. Noudattamisen arviointimenettelyä sovelletaan tähän yleissopimukseen tehtäviin pöytäkirjoihin."

Korvataan yleissopimuksen **I liite** tämän päätöksen liitteellä;

Lisätään **VI liitteen** 2 kohdan jälkeen uusi kohta seuraavasti:

"3. 1 ja 2 kohtaa voidaan soveltaa soveltuvin osin kaikkiin tämän yleissopimuksen mahdollisiin pöytäkirjoihin."

Liite

HANKELUETTELO

1. Öljynjalostamot (lukuun ottamatta yrityksiä, jotka jalostavat raakaöljystä ainoastaan voiteluaineita) sekä laitokset, jotka kaasuttavat ja nesteyttävät kivihiiltä tai öljyliusketta vähintään 500 tonnia päivässä.

2. a) Lämpövoimalat ja muut polttolaitokset, joiden lämmöntuotto on vähintään 300 megawattia sekä

b) Ydinvoimalat ja muut ydinreaktorit, mukaan lukien tällaisten voimaloiden tai reaktoreiden purkaminen tai käytöstä poistaminen ¹ (lukuun ottamatta halkeamis- ja hyötämiskelpoisten aineiden tuotantoon ja konversioon tarkoitettuja tutkimuslaitoksia, joiden suurin jatkuva lämpöteho ei ylitä yhtä kilowattia).

3. a) Säteilytetyn ydinpolttoaineen jälleenkäsittelylaitokset;

b) Laitokset, jotka on suunniteltu:

- ydinpolttoaineen tuotantoon tai rikastamiseen;
- säteilytetyn ydinpolttoaineen tai korkea-aktiivisen jätteen käsittelyyn;
- säteilytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitukseen;

- yksinomaan radioaktiivisen jätteen loppusijoitukseen; tai
- yksinomaan säteilytetyn ydinpolttoaineen tai radioaktiivisen jätteen varastointiin (suunniteltu yli 10 vuodeksi) muualle kuin tuotantopaikalleen.

4. Suuret valuraudan ja teräksen alkuvalutukseen ja ei-rautametallien tuotantoon tarkoitetut laitokset.

5. Asbestin louhintalaitokset sekä laitokset, joissa käsitellään ja muunnetaan asbestia ja asbestia sisältäviä tuotteita, jos niissä tuotetaan asbestisementistä valmistettuja lopputuotteita yli 20 000 tonnia vuodessa; asbestia kitkapintamateriaalissa sisältäviä lopputuotteita yli 50 tonnia vuodessa; muita tuotteita, joissa käytetään asbestia, yli 200 tonnia vuodessa.

6. Kemianteollisuuden laitostyökalut.

7. a) Moottoreiden, moottoriliikenneteiden ² ja kaukoliikenteen rautateiden rakentaminen sekä sellaisten lentoasemien ³ rakentaminen, joiden pääkiitorata on vähintään 2 100 metriä pitkä;

b) Vähintään nelikaistaisen uuden tien rakentaminen tai kaksikaistaisen tai sitä kapeamman tien uudelleenlinjaus ja/tai leventäminen siten, että tiestä tulee vähintään nelikaistainen, jos tällainen yhtäjaksoinen uusi tie tai uudelleenlinjattu ja/tai levennetty tien osa on vähintään 10 kilometrin pituinen.

8. Halkaisijaltaan suuret öljy-, kaas- ja kemikaaliputket.

9. Kauppasatamat sekä myös sisävesiväylät ja sisävesiliikenteen satamat yli 1 350 tonnin aluksille.

10. a) Myrkyllisten jätteiden ja ongelmajätteiden polttamiseen, kemialliseen käsittelyyn tai kaatopaikalle sijoittamiseen tarkoitetut käsittelylaitokset;

b) Muiden kuin ongelmajätteiden käsittelylaitokset, joissa jätteet poltetaan tai käsitellään kemiallisesti, ja joiden kapasiteetti on yli 100 tonnia päivässä.

11. Suuret padot ja tekoaltaat.

12. Pohjavedenottojärjestelmät tai tekopohjaveden muodostusjärjestelmät, jos vettä otetaan tai muodostetaan vähintään 10 miljoonaa kuutiometriä vuodessa.

13. Massan, paperin ja kartongin valmistus, jos valmistetaan vähintään 200 tonnia ilmakuivattua massaa, paperia tai kartonkia päivässä.

14. Metallimalmien ja hiilen laajamittainen louhinta, paikalla tapahtuva rikastaminen ja käsittely.

15. Merellä tapahtuva hiilivetyjen tuotanto. Maaöljyn ja maakaasun kaupallinen tuotanto, kun maaöljyn tuotanto ylittää 500 tonnia päivässä ja kaasun tuotanto 500 000 kuutiometriä päivässä.

16. Öljyn sekä petrokemiallisten ja muiden kemiallisten tuotteiden suuret varastorakennelmat.

17. Puuston pysyvä poistaminen laajoilta alueilta.

18. a) Laitokset vesivarojen siirtämiseksi vesistöalueelta toiselle, kun siirron tarkoituksena on ehkäistä mahdollista vedenpuutetta ja siirron määrä on yli 100 miljoonaa kuutiometriä vuodessa; sekä

b) Kaikissa muissa tapauksissa laitokset vesivarojen siirtämiseksi vesistöalueelta toiselle, kun vesistön, josta vettä otetaan, usean vuoden ajalta laskettu keskivirtaama on yli 2 000 miljoonaa kuutiometriä vuodessa ja siirretty vesimäärä on yli 5 prosenttia tästä virtaamasta.

Kummassakaan tapauksessa mukaan ei lueta juomaveden siirtoa putkissa.

19. Jätevedenpuhdistamot, joiden kapasiteetti on yli 150 000 asukasvastinelukua.

20. Siipikarjan tai sikojen tehokasvatuslaitokset, joissa on yli:

- 85 000 paikkaa broilereille;
- 60 000 paikkaa kanoille;
- 3 000 paikkaa tuotantosioille (yli 30 kg:n painoisille); tai
- 900 paikkaa emakoille.

21. Maanpäällisten sähkövoimalinjojen rakentaminen, kun jännite on vähintään 220 kV ja pituus yli 15 km.

22. Laitokset tuulivoiman valjastamiseksi energiantuotantoa varten (tuulivoimalat).

1. Tätä yleissopimusta sovellettaessa ydinvoimalat ja muut ydinreaktorit lakkaavat olemasta tällaisia laitoksia, kun kaikki ydinpolttoaine ja muut radioaktiivisesti saastuneet elementit on pysyvästi poistettu laitosalueelta.

2. Tässä yleissopimuksessa tarkoitetaan:

- ”Moottoritiellä” tietä, joka on erityisesti suunniteltu ja rakennettu moottoriajoneuvoliikennettä varten ja jolle sen varrella olevilta kiinteistöiltä ei ole välittömiä liittymiä ja

a) jolla on, yksittäisiä alueita lukuun ottamatta tai muutoin kuin tilapäisesti, molempiin ajosuuntiin kulkevat ajoradat, jotka erotetaan toisistaan joko maa-alueella, jota ei ole tarkoitettu liikenteelle, tai poikkeustapauksissa jollain muulla tavalla;

b) joka ei risteä samassa tasossa minkään tien, rautatien, raitiotien tai jalankulkutien kanssa; sekä.

c) joka on erityisesti merkitty moottoritieksi.

- ”Moottoriliikennetiellä” tarkoitetaan moottoriajoneuvoliikenteelle varattua tietä, jonne pääsy on ainoastaan erityisten liittymä- ja erkanemisteiden kautta ja jolla erityisesti pysähtyminen ja pysäköinti ajoradalla on kielletty.

3. Tässä yleissopimuksessa tarkoitetaan ”lentoasemalla” lentoasemaa, joka on kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön perustamisesta vuonna 1944 tehdyn Chicagon yleissopimuksen määritelmän mukainen (14 liite).